

1. Conflicten en instabiliteit

Nederland kan conflicten en instabiliteit het beste aanpakken door te focussen op meer en diepgaandere betrokkenheid in de fragiele en minst ontwikkelde landen.

Wereldwijde destabiliserende trends zoals de klimaatverandering en gedwongen migratie zetten steeds meer druk op zwakke staten met beperkte capaciteit, vooral in de Sahel en sub-Sahara-Afrika. Als we willen voorkomen dat deze staten verder ineensorten en in conflicten vervallen, zullen we de beschikbare financiële bronnen (ODA, binnenlandse middelen en steun uit de private sector) drastisch moeten vergroten. Daarnaast is het cruciaal dat we de kwaliteit van deze financiële middelen verbeteren: specifiek moeten we verzekeren dat ODA gericht blijft op het uitroeien van extreme armoede. Om dit te garanderen, moeten we ontwikkelingssamenwerkingsbeleid onderscheiden van andere beleidsdoelstellingen, zoals militaire veiligheid en migratiecontrole.

Naast het financiële aspect, is het minstens zo belangrijk dat Nederland de oorzaken van de fragiliteit helpt aanpakken, zoals slecht bestuur. We moeten werken aan innovatieve maatregelen voor hogere betrouwbaarheid, meer economische transparantie en betere verantwoording. In de Sahel kan dit worden verwezenlijkt door door lokale maatschappelijk verantwoorde projecten die door burgers gedragen worden uit te breiden zijn. Deze kunnen helpen om ontbrekende gegevens rond openbare financiën aan te vullen en corruptie te bestrijden. Tot slot zou Nederland de structurele aanjagers van conflicten moeten aanpakken door een strategische benadering voor fragiliteit te ontwikkelen in internationale fora. En door steun te verlenen aan gecoördineerde oplossingen op het gebied van ontwikkelingssamenwerking- zoals de Sahel-alliantie. Om instabiliteit het meest doeltreffend terug te kunnen dringen, zijn vernieuwende strategieën nodig die conflicten voorkomen. Ze moeten zich richten op het verminderen van ongelijkheden, uitsluiting en ongelijke verdeling van middelen.

2. Jeugdtewerkstelling

Afrika is het jongste continent ter wereld. In 2050 zal de bevolking uit 2,5 miljard mensen bestaan, en de helft daarvan zal jonger dan 25 zijn. Afrika staat voor een keerpunt: als de talenten van deze enorme groep jonge mensen worden benut, ontstaat demografische winst. Gebeurt dan niet, dan zullen de uitdagingen waarvoor het continent staat, zich verder vermenigvuldigen. In 2020, zal 75% van alle nieuwe werkgelegenheid worden gecreëerd binnen de informele landbouw en kleinschalige familiebedrijven. Daarnaast is groei binnen de landbouwsector, gezien over de hele bevoorradingketen, 11 keer doeltreffender voor algemene economische groei dan groei in andere sectoren zoals de mijnbouw, nutsbedrijven en de dienstensector.² Daarom

stellen we voor om het verhogen van de landbouwproductiviteit voor jonge en vrouwelijke landbouwers als prioriteit te beschouwen binnen de banencreatie voor de komende jeugdexplosie.

De Nederlandse overheid zou moeten investeren in het wegwerken van drie obstakels voor jongeren en vrouwen om zich met landbouw bezig te houden: toegang tot land, toegang tot financiële diensten voor rurale jongeren en vrouwen in sub-Sahara-Afrika en toegang tot markten.

Toegang tot land (135 miljoen euro):

Toegang tot land is noodzakelijk om een boerderij te starten. Voor jongeren en vrouwen functioneert land ook als onderpand om krediet en een betere status te krijgen, zodat ze kunnen deelnemen aan de besluitvorming in hun gemeenschap. Maar vaak is het primaire stelsel om land te verkrijgen het erfrecht, en het parallelle gewoonterecht staat geen gelijke erfrechten toe voor vrouwen. Daardoor is landbezit bij vrouwen en jongeren zeer beperkt. Betere toegang tot land leidt ook tot minder migratie, vooral onder jonge mannen (20 tot 35 jaar). Uit een recente studie in ruraal Ethiopië blijkt dat meer toegang tot land (door erfenis of toegang tot functionerende landhuurmarkten) niet alleen helpt om jongerenmigratie een halt toe te roepen maar ook zorgt voor meer betrokkenheid van jongeren bij agrarische activiteiten.³

Landregistratie verbeteren ten gunste van jongeren en vrouwen steunt voornamelijk op twee factoren: enerzijds eigendoms wetten verbeteren en anderzijds beschikbaar land in kaart brengen en registreren. Dit door een nationaal kadaster te realiseren en beloningen te koppelen aan landeigendom en –huur.

De Nederlandse regering zou projecten kunnen financieren voor één land in de Sahel-regio, voor de rehabilitatie en registratie van geïsoleerd land, zoals het Bagre Growth Pole project van de Wereldbank. Het Bagre Growth Project wil geïsoleerd land irrigeren en daarna samenwerken met nationale regeringen om het te verdelen onder jongeren die zich willen inzetten voor landbouw. Best practices voor landregistratieprojecten zijn terug te vinden in Rwanda⁴. Bij gelijkaardige projecten werd daar land afgebakend in het bijzijn van landeigenaren en alle aanpalende burens. En in Tanzania en Ethiopië liepen gemeenschappelijke toewijzingsprogramma's voor vrouwen (en werd de wet dus aangepast zodat vrouwen meer landrechten kregen). De simultane inspanningen voor verbeterde landregistratie en recht op land voor vrouwen hadden een ongelofelijke impact op het aantal landeigendomscertificaten met vrouwen namen erop. In sommige

gevallen leidde dit tot 90% landeigendoms certificaten die gezamenlijk geregistreerd werden door een vrouw en man.⁵

Toegang tot financiële diensten voor rurale jongeren en vrouwen in sub-Sahara-Afrika (100 miljoen euro)

Toegang tot financiële diensten is essentieel om plant- en oogstkosten te kunnen dekken, net als investeringen om de productiecapaciteit te verhogen. Maar jongeren worden gezien als risicovolle investering en sommige landen verbieden minderjarigen en vrouwen om een spaarrekening te openen. Volgens de Financial Development Index van de Wereldbank leent maar 6 procent van de jongeren wereldwijd bij een officiële financiële dienstverlener ten opzichte van 11 procent van de volwassenen.⁶ De kloof tussen mannen en vrouwen wat betreft toegang tot een bankrekening is bovendien nog groter, tot 9 procent in de ontwikkelingslanden.

Nederland zou een programma moeten creëren dat zowel steunt op rechtstreekse financieringsstelsels als kredietfinancieringsstelsels (zoals het Nigeriaanse Incentive-Based Risk Sharing System for Agricultural Lending (NIRSAL) – dat in 2011 werd gelanceerd), om financiering vrij te maken voor landbouwers. Voor de opstart van dit programma kunnen we onze lessen trekken uit partnerships, zoals dat tussen Opportunity International, de Bill and Melinda Gates Foundation en de MasterCard Foundation. Zij geven vrouwen en jongeren in rurale gebieden van sub-Sahara-Afrika, waar minder dan 10 procent van de mensen toegang hebben tot allesomvattende financiële diensten, de mogelijkheid om spaarrekeningen te openen en agrarische leningen aan te gaan. Dit project heeft een budget van 13 miljoen euro en verschaft toegang tot een spaarrekening aan meer dan 1,4 miljoen mensen die in armoede leven. Daarnaast krijgen meer dan 90.000 kleinschalige boeren toegang tot krediet training en betere toegang tot markten ⁸

Toegang tot markten

Bevoorradingssystemen op basis van mobiele telefonie hebben zichzelf al bewezen als doeltreffende manier om rurale kleinschalige landbouwers te koppelen aan bevoorradingssystemen, Zo heb je het 2KUZE-platform⁹, ondersteund door MasterCard, voor Keniaanse boeren die hun oogst verkopen en daarvoor betaald worden via hun telefoon. Dat bespaart hen een urenlange tocht naar de markt en zorgt voor prijstransparantie en meer rechtstreekse toegang tot kopers. Dit komt vooral vrouwelijke

boeren ten goede. Zij hebben namelijk disproportioneel meer onbetaalde werk- en huishoudelijke taken die hun tijd en mobiliteit beperken.

Besluit

Landbouw is, over de volledige lijn, een arbeidsintensieve business, die zich vooral concentreert in rurale gebieden. Dat maakt het een ideale sector voor rurale jongerenwerkgelegenheid. De groeiende Afrikaanse jeugdige bevolking een duwtje in de richting van landbouw geven zou ook een positieve stimulans betekenen voor de algemene economie, en gedwongen migratie en onhoudbare verstedelijking inperken.

3. Onderwijs

Wereldwijd krijgen zo'n 264 miljoen kinderen geen onderwijs. De afgelopen vijf jaar kon dit aantal niet verder meer worden verlaagd. Als deze trend aanhoudt, zullen we er niet in slagen om Werelddoelstelling 4 te halen. Én zal bijna een kwart miljard kinderen nog steeds geen onderwijs krijgen in 2030. Om deze trend te keren hebben we een radicale shift nodig in de manier waarop we onderwijs financieren en hoe deze fondsen worden gebruikt.

ONE roept op tot een wereldwijde verdubbeling van de financiering voor onderwijs in 2020. En Nederland zou zijn ODA moeten verhogen tot 0,7%, om zo bij te dragen aan deze algemene verdubbeling. Deze extra middelen moeten zich toespitsen op primair en secundair onderwijs en verzekeren dat lage-inkomenslanden en fragiele – en door conflicten geteisterde – staten over voldoende middelen beschikken. Daarnaast zou Nederland gefundeerde financiering moeten voorzien via multilaterale kanalen zoals het Global Partnership for Education (GPE) en Education Cannot Wait (ECW). Deze middelen moeten degelijk nationaal onderwijsbeleid ondersteunen en ingezet worden om hervormingen door te voeren die onderwijs voor ieder meisje mogelijk maken.

De Nederlandse ontwikkelingssamenwerkingsstrategie moet lage-inkomenslanden en fragiele en door conflicten geteisterde staten in Afrika prioriteit geven. Er wordt verwacht dat de bevolking van het continent zal stijgen naar ongeveer 2,5 miljard mensen in 2050, en dat de helft van de Afrikanen dan jonger dan 25 jaar zal zijn. Dat betekent dat de Afrikaanse jeugd tien keer zoveel mensen zal tellen als de jongerenbevolking van de hele Europese Unie. Deze enorme groep jonge mensen moet de noodzakelijke vaardigheden en kennis krijgen om werk te vinden. De Nederlandse ontwikkelingssamenwerking zou cruciaal kunnen zijn in het dichten van deze vaardighedenkloof. Nederland was in het verleden erg succesvol in het prioriteren van onderwijs in zijn ontwikkelingssamenwerkingsstrategie en is in een uitstekende situatie

om die houding weer aan te nemen. De financiering van onderwijs is van vitaal belang om ook andere doelen te bereiken, want het is de basis voor werkgelegenheid en een sterke hefboom voor empowerment en conflictpreventie.

Het is tot slot erg belangrijk dat we de verschillende takken van ontwikkelingssamenwerking niet tegen elkaar uitspelen. Verhogingen van het onderwijsbudget mogen niet ten koste van gezondheidsfinanciering worden gemaakt. Want investeringen in gezondheid zijn wederzijds versterkend en cruciaal voor lange termijn doelstellingen op het gebied van sociale en economische ontwikkelingssamenwerking.

Inzetbaarheid bevorderen door skillstraining en vaardigheden op werkgelegenheid af te stemmen

De vaardighedenkloof in Afrika blijft een probleem voor de werkgelegenheid. De geletterdheidsgraad van de volwassen bevolking ligt onder de 50% in veel landen. En de percentages voor functionele geletterdheid liggen zelfs nog lager. Werkgevers in de hele regio geven aan dat onvoldoende opgeleid personeel een enorme rem is op het succes van hun bedrijf, inclusief 41% van alle bedrijven in Tanzania en 30% in Kenia.¹⁰ De arbeidskrachten in de regio zijn de laagstgeschoolden ter wereld, wat hun economische vooruitzichten in de kiem smoort. En zelfs bij het huidige tempo van vooruitgang, zal de regio in de komende decennia verder achter blijven lopen bij andere regio's in de wereld - wat betreft onderwijs op alle niveaus.¹¹ Werken aan de vaardigheden van de huidige arbeidskrachten en de toekomstige generaties zal cruciaal zijn in de uitwerking van het ontwikkelingspotentieel van Afrika. Daarom suggereren wij een focus op:

- steun voor lopende vaardighedeninitiatieven zoals: AU Skills Initiative met zijn financieringsvoorziening en virtuele dialoogplatform dat over heel Afrika verspreid is, #eSkills4Girls, Make-IT Digital, en het TVET Tender Initiative.
- Vaardigheden koppelen aan kansen op werk: het is belangrijk skills te matchen met de werkgelegenheidsbehoefte van landen. De curricula van vaardigheidstrainingen zouden rekening moeten houden met de vaardigheden die nodig zijn, waarvoor en voor wie ze nodig zijn en hoe ze op het juiste moment en op de juiste manier kunnen worden aangeleerd. We stellen investeringen voor op het gebied van jeugdwerkgelegenheidsstrategieën en in programma's die vaardigheden koppelen aan kansen op werk.